

Козак – душа щира, звитяжна та правдива!

СРЦОФУЖ

Бог. Нація. Гетьманат.

Видання українського націоналістичного руху за Гетьманат №27. 9 грудня. 2015 р.

БОРІТЬБА ЗА ГІДНІСТЬ І СВОБОДУ

Українці – нація справжніх воїнів та революціонерів, і це доконаний факт! Погляньмо на нашу історію, де разом з постатями ліберала Михайла Драгоманова та соціаліста Володимира Винниченка, виринають характерник Іван Сірко та бунтівний революціонер Нестор Махно. Українська нація зростала на війні, війною жили і помирали в бою не одне покоління її кращих представників: русичі, козаки, гайдамаки, опришки, холодноярці, упівці, а нині свою голову кладуть добровольці на Донбасі. Скільки разів за всю історію українську націю вирізали мало не повністю, і щоразу войовничий дух та революційна хвиля Святослава Хороброго чи Івана Мазепи виривалися назовні, породжуючи героїв нового світлого дня...

Прагнення наших закордонних ворогів та їхніх манкуртів в середині країни задушити пасіонарність вільної нації з берегів Дніпра не принесла результатів – українці все одно залишилися тими, ким були з самого початку – вояцькою нацією бійців-революціонерів. Ситуація, яка нині є катастрофічною для сучасної України, стала наслідком тієї угодовницької політики, яку проводили наші керманічі протягом 1990-2015 рр. наслідуючи досвід різних Кочубеїв, Грушевських, Щербицьких...

Варто пригледітись, у пиках українських лібералів та демократів побачиш хижі наміри якомога більше згвалтувати Україну, набити власні кишени бюджетними коштами та втікнути кудись на тропічні острови в океані! Все, що з нами відбувається зараз є наслідком тієї революційної хвилі, яку ми не привели до логічного кінця, а саме до кардинальних зрушень в нашій державі. Заряджені ефімерними ідеями євроінтеграції українська молодь повелася на гасла старих політиканів-

комсомольців, які вертіли ту Європу на одному місці!

У той же час, наша революційна хвиля і патріотизм з часом починає згасати, адже у пересічних громадян вистачає клопотів і без барикад чи окопів – підвищення цін на продукти; незрозумілі стрибки національної валюти то вниз, то в гору; спекуляція на валютному ринку; зростання комунальних послуг у ціні...

Саме нація рухає Україну до здійснення реальних змін, а не порожні популістські гасла окремо взятих демагогів-приспосованців! Як писав Освальд Шпенглер: *«Нація – це здійснене в живій формі людство, а практичний результат теорій щодо поліпшення світу – це безформна і тому позаісторична маса, сірість буденності. Маса – це кінець, радикальне ніщо, у той час як нація – це рушій світової історії...»*.

Насправді, концепція маси як "радикального ніщо" в деталях розроблена в сучасній філософії. Але це вже деталі для фахівців, без яких можна обійтись. Бездумна сіра та покірنا маса протиставляється волелюбній та хоробрій нації. А оскільки суспільство є підструктурою нації, то маса протиставляється ще й суспільству. Самі по собі всі люди різні, але суспільство, в якому вони з'єднані, означає щось загальне, спільне для всіх живих людей. Маса ж є результатом розкладання як суспільства, так і нації. Маса – це результат не абстрактної "духовної" кризи, але й біологічної та фізичної. Духовна, моральна та інші "вищі" деструктивні дії є лиш наслідком. З падінням моралі та норм існуючого права у суспільстві формується покірна бидломаса рабів!

Існує вираз "масове суспільство", яке принципово не вірне з філософської точки

зору. Враховуючи, що суспільство є структурованим, а маса ворожа структурам, вони обидва повинні протиставлятися за основною ознакою – через структурування. "Масове суспільство" – це ніби вигадана утопія, як суха вода або чорний сніг.

Життя у складі покірної бидломаси для здорової та освіченої людини – це виживання у ворожому середовищі. Тому люди воліють створювати свої середовища, відмінні від середовища покірної бидломаси. Створення своїх громад чи спільнот – це і є повстання проти мас.

Процесом протиставлення покірній бидломасі є сучасна революція, або так зване "повстання проти сучасного світу", що прагне розірвати рабські пута мультикультурного демолібералізму і відновити природний лад у світі вільних націй. Протиставити себе масі індивідуально – доля надлюдей на межі божевілля, тим більше, що здоровим та освіченим людям властивий інстинкт самозбереження. Тому масі протиставляються виключно групи – патріотичні спільноти, герої нашого часу з певною ієрархією цінностей, за які готові платити своєю свободою та навіть життям. Той, хто не визнає ієрархій – не зможе протиставити себе масі. Зняти нижню білизну і бігати голяка вулицею може лише дегенерат чи покірний раб. Йому все одно як він виглядає і що на це скаже суспільство, адже на його думку, йому за це нічого не буде.

Саме через свою тупість та бездумну покірність дегенерат з бидломаси не здатний до плідної роботи, до планомірного зростання себе як індивіда чи особистості.

В цьому дуже характерним є порівняння українців з їхніми східними сусідами – москалями. Мешканці України можуть роками терпіти утиски і поневолення, але терпінню колись настає кінець і замість покріного народу народжується нація вільних людей, яка скидає знов і знов рабські пута. Згадайте наші з революційні хвилі за останні 25 років, і ви все зрозумієте! А що ж до москалів, то цей народ не звик до протесту чи бунту як такого, а лише здатний до покірного існування в кайданах за для сильної руки батюшки-царя над собою.

Навіть якщо і згадати усі революції, що були здійснені в Московії з дня її заснування, то ми угледімо у них лише частину великої бидломаси, яка не хотіла жити за старими порядками.

Повстання Пугачова і декабристів, революційне дворіччя 1905-1907 рр. і Лютнева революція 1917 р. – це окремі події

не з'єднані в часі та метою. Звісно, що ті, хто надихали людей на революційну потугу у згаданих подіях, керувались чистою метою майбутнього, яке втім було затьмарено бажаннями бидломаси – закріпачення, Жовтневий переворот 1917 р. і "червоний терор", а також путчі 1991 р. і 1993 р. Результати цього ми бачимо сьогодні не тільки в містах і селах Московії, але й на Донбасі та в Криму. Ось саме через таку трагічну історію належати до маси погано, біологічно погано.

Головна загроза особистості в масі – психологічне руйнування, що переходить рано чи пізно у фізичну стадію. Це є природним, адже для особистості серед бидломаси є ворожою. Тому, сірій масі протиставляються ієрархічні спільноти. Для демонстрації індивідуальності спільноти мають безліч ієрархій, які можна організаційно об'єднати тільки через ієрархію нижчого рівня – через ту, яка доступна всім бажаним. Ця ієрархія – політична. Крім того бидломасі протиставляється ще й субкультура. Для правильного протиставлення субкультура повинна бути аристократичною та естетичною, а аристократичність завжди ієрархічна, тобто – традиційна.

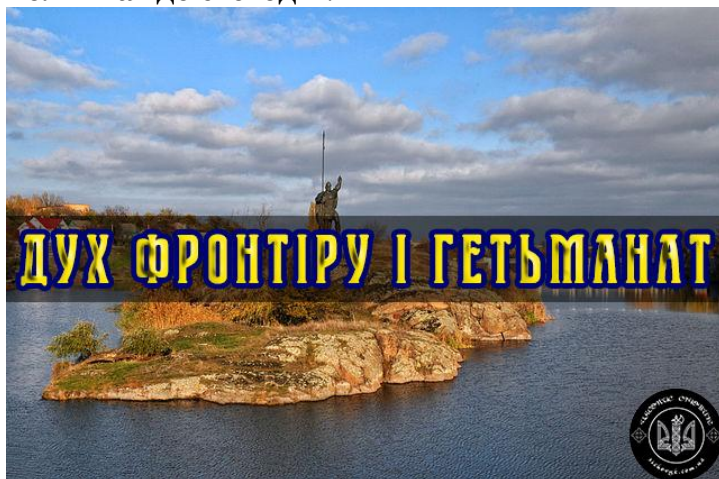
Саме ці 2 ієрархії і формують суспільство, у якому вже можуть виникати будь-які інші ієрархії і структури, аж до політичних партій. Структура – це обмеження. Хробак може згинатися як завгодно, але він не може стояти, так само і людина з сірої маси не здатна до обмеження. Особливо вона не здатна обмежити себе в приниженні за дрібні блага.

Люди в масовому суспільстві втрачають свою індивідуальність, люди не підтримують спілкування. На допомогу з'являється політика як засіб підтримки спілкування і зв'язків індивідів. Організувати мітинг, пікет, зустріч у кафе або на природі, щось обговорити в соціальній мережі чи на інтернет-форумі - все це формує зв'язок завимого мінімальних зусиль. Але тільки в тому випадку, якщо прийняті субкультурні правила. Зв'язки можуть бути і не політичними, але підтримуються вони саме через політику. Зв'язки формують суспільство, суспільство формує націю, а сіра бидломаса залишається покірною лише тоді, якщо її влаштовує навколишнє середовище, і байдуже на бруд та злочинність, головне дешева ковбаса і дорога брехлива пропаганда.

© Ревуч СІЧОВИЙ

«ДУХ СТЕПОВОГО КОРДОНУ»

Після падіння залізного муру, що обмежував права громадян колоніальної совєцької України, до нас бурхливою хвилею з початку 1990-х рр. хлинули небачені свободи (ринкова економіка, демократія, парламентаризм, партійщина, свобода слова і віросповідання, державна самостійність, гуманізм, толерація), які ми ніяк не відсортуємо по полицях до сьогодні.

З крахом ССРСР в Києві ніби почалось формування справжньої незалежної України, яке проте на вигляд було вишиванковим і шароварним, за суттю залишилось шкіряним і кривавим! Зміна влади протягом останніх 15 років було ефемерним показовим явищем для спраглого населення і показовою виставою для урядів-позичальників з країн Заходу, бо зміни та зрушення в Україні та її суспільстві відбуваються не демократичним (циклічним) шляхом на кшталт виборів, а виключно революційним (хаотично флібуст'єрським) шляхом у вигляді багатотисячного віче на майдані. Така наша ментальність і національна ідентичність!

З історії нам усім відомо, що саме таким чином (майдановими зборами) вирішувались важливі питання у часи князівської Русі, між козаками на Запорозжжі та серед повстанців Холодного Яру. Цьому ментальному впливу та історичній долі ми повинні завдячувати географічному розташуванню Української Держави та Українській Нації. У світі відомі лише 2 націотворчі місцини, які вивільняли воїнський дух і потяг до свободи – це американський дикий Захід та український степовий Південь. Безліч істориків називають цей культурологічний феномен як фронтір або "великий кордон", концепція якого тісно пов'язана зі змішуванням 2-х різнопланових цивілізацій – азійського Сходу та європейського Заходу в Україні, дикого

індіанського Заходу і культурно-промислового Сходу в США.

Основна ідея українського степового кордону полягає у тому, що через терени нашої держави проходить зона пограниччя між дуже різними етнічно-культурними світами – варварською Московією, нащадком Золотої Орди та католицькими країнами Європи, нащадками Римської Імперії. Саме в Україні в зоні взаємодії 2-х ворожих один одному світів і культур у часи Середньовіччя утворився абсолютно новий – 3-й етно-культурний тип (український), особливості якого не притаманні жодному з 2-х взаємодіючих, і водночас ворогуючих.

Феномен козацтва став цим симбіозом, поєднавши в собі войовничий дух азійського Сходу з хоробрим героїзмом скандинавських варягів, а також культурність європейського Заходу і візантійську релігійність. Це поєднання дало неймовірну суміш, яка щоразу виявляла себе неймовірним чином – бунтами і повстаннями з одного боку, та філософією гуманізму і національним державотворенням з іншого. Здавалось, поєднати азійське нутро ординського московита і польського католика-гуманіста дуже важко, а проте, саме українцям вдалось зробити неможливе – створити власну цивілізаційну контркультуру протиставляючи себе Заходу і Сходу.

Ми не можемо відкинути нашу історичну спадщину спадщину, зокрема тотальну русифікацію і польську пацифікацію, навпаки, ми використаємо цей трагічний досвід для подальшої боротьби із нашими ворогами! Степове прикордоння, український фронтір – є цивілізаційною ланкою формування української національної ідентичності (нашою природньою традицією), що сполучає давньоруські віча з Запорозькою Січчю та народними радами УНР і УГВР. Вінцем цієї сполуки є сучасна революційно налаштована молодь, а не вчорашні комсомольці і чекісти. Саме постмайданова і

фронтowa українська молодь, серед яких добровольці і бійці АТО, торують шлях нового українського військового духу – традиціоналізм і менталітет оборонця національного фронтіру.

Дух воїна (богатиря, козака, гайдамаки, опришка, махновця, упівця) – це та ментальна сутність української нації, яка не дає спати ворожим сусідам по обидва боки нашого державного кордону, розуміючи, що збудження і відродження цього духу призведе до вибуху і постави Великої України від Сяну до Дону в якості традиційної держави – Гетьманату. Саме новітній український традиціоналізм сьогодні символізує собою занепад модернової епохи постсовецької руїни та демоліберального хаосу.

Традиціоналізм перш за все є тугою за втраченим: героїчна минувшина походів князя Святослава Хороброго на хазарів, національно-визвольна війна Богдана Хмельницького проти поляків, народна борня Симона Петлюри на 3 фронти, повстанче лицарство під проводом Романа Шухесвича у боротьбі із нацистами та більшовиками – і скоріше навіть не часом, скільки особливим духом минулого, коли національне почуття ще було агресією, яке тепер лише інерція, що спонукає націю на героїчний зрив. Політично традиціоналізм не визначений, він набуває свого значення лише коли втілюється в похідних доктринах, як наприклад інтегральний націоналізм Дмитра Донцова чи новий націоналізм Теодора Рузвельта.

На сьогодні, головною метою кожного українця має бути побудова виключо національного державного утворення – Україна – не тільки за історичними традиційними зразками, але й з огляду на досвід інших країн світу, таких як Японія, Естонія, Ізраїль, Ісландія та Албанія. Лише в разі того, як всю владну верхівку (від голів сілрад до генпрокурора і президента-гетьмана) посядуть етнічні українці, головно справжні патріоти і ветерани АТО, тільки тоді ми можемо говорити про появу незалежної

Української Держави. Цього вимагає не тільки сьогодні, але й поклик нашої традиції і дух козацького фронтіру.

Багато експертів закидають, що мовляв такі кардинальні зрушення призведуть до розгортання повномасштабної війни із Московією від Чернігова до Маріуполя, і відмовою країн Заходу (ЄС та США) у подальшій співпраці – на це у нас є свої аргументи...

По-перше, маючи з плечима історичний вантаж досвіду I-го Гетьманату, УНР, II-го Гетьманат, УГВР ми не дозволимо ординським військам панувати на нашій землі – тут включається тотальна мобілізація на захист кордонів Батьківщини, що покликаний буде козацьким духом.

По-друге, нам всім відома "допомога" країн Заходу у вигляді кабальних фінансових позик і тиску мультикультурної толерації, яку нам несли "гуманісти" Юзеф Пілсудський та Міклош Горті. Тож такої помочі ми не потребуємо! У нас є достатньо своїх ресурсів, які ми використаємо на потребу побудови традиційної держави – Гетьманату.

I, по-третє, лише знищивши ворога в середині тіла української нації, що як гангрена чи вірус висмоктує усю міць нашої національної ідентичності, тільки тоді зможемо виконати попередні 2 пункти. Без повноцінної тотальної люстрації та боротьби із корупцією, Україна ніколи не стане такою, якою її хотіли бачити Тарас Шевченко, Пантелеймон Куліш, Микола Міхновський, В'ячеслав Липинський, Дмитро Донцов і Степан Бандера...

Тож, розуміючи це, українські націоналісти, зокрема і активісти Руху за Гетьманат, мають об'єднатись в єдиний кулак і завершити розпочату Революцію Гідності до переможного кінця!

Тільки з побудовою Гетьманату відродимо нашу приспану національну ідентичність і той дух воїна, який поєднавшись на степовому кордоні із азійською агресією та європейським культурним гуманізмом дав нам власну традицію.

Хай буде!

© Ревуч СІЧОВИЙ

«НАЦІОНАЛІСТИЧНА КУЛЬТУРА»

Духово-історичний здвиг української нації, що виявляється у формі націоналістичного руху, творить всесторонньо-нову дійсність народу у всіх ділянках життя. Творить він теж свою відмінну культуру. Тому можемо говорити про українську націоналістичну культуру.

Треба ясно окреслити, що вкладається в це поняття. Національність є невід'ємною прикметою кожної культури, навіть коли окремі елементи її є чужого національного походження. Може бути тільки більше чи менше чужих елементів, що підлягають змінам під впливом тиснення національної природи нового їх підмету. Твердимо при тому, що тільки національна культура забезпечує повний органічний вислів творчих сил одиниці й народу. Вона спирається на духовій природі народу та скарбі історичної традиції, принесеному з глибини віків.

Націоналістична культура є повноцінна, цебто позбавлена негативних складників народної психіки й традиції, героїчно визначена національна культура. Іншими словами – національна культура націоналістичної доби.

Героїчна духовність українського націоналізму значить

натугу змагання одиниці й цілого народу до суспільно-морального ідеалу. Це духовість героя, в якій почуття й змагання одиниці й загалу лучаться у вищу єдність, відмінну від свідомості індивідуалізму, й колективізму. Це – філософія не протиставлення й не підпорядкування одиниці масі, а філософія нестримного росту особистості в ім'я спільноти. Ця духовість є повно суверенна і самовистарчальна в своїх джерелах і змісті та може бути хіба трохи порівнювана, але ніколи не утотожнювана з духовістю та доктринами інших націоналістичних народів. Її натура в своїх вершках і в масі значно вища, ніж у інших сучасних націй.

Зокрема, це документується глибокою плідністю її в області творчості, отже, поруч прямого героїчного чину, культурною функцією українського націоналізму. Витворюючи свій стиль життя й побуту цілого народу, націоналізм творить так само

героїчний стиль його мистецтва. Провідною ідеєю українського народу від світанку віків є Ідея Слави – тобто беззглядна цінність героїчного повнення призначення людини. Це "як слави зажити", "слави добувати", "слава не вмре, не поляже" – "преславного Війська Запорозького" і "Славних Гетьманів". Це, нарешті, коронна ідея Шевченкового духу й цілої новітньої української літератури – "Слава Україні!". Не диво, що вже від 1917 р. стала вона гаслом націоналістичного руху.

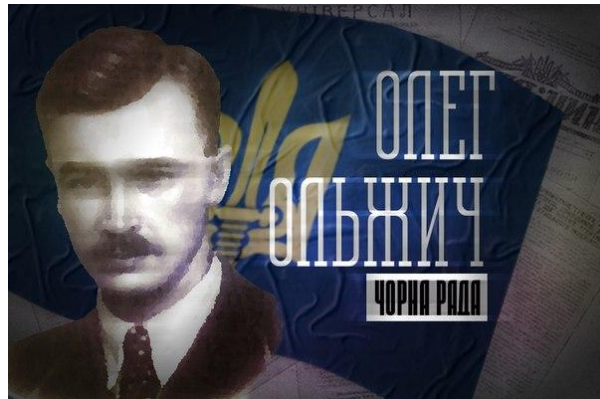
Спільнота нації в українській духовості історично усвідомлюється не природничо, а духовно-містично в Ідеї Роду. З нього родиться вся потуга Української держави та відродження. "Дажбожі внуки" чи "діти з коліна Яфетового" – це тільки дві, поганська й християнська, форми одної думки – божеського благословення народу. Вся козацька експансія росла з міту й величі «славних і величних Русов», що «за Олега

росского монархи... Царгород штурмували», і «того же древа есте ви хорбрых воїнів синове». І XIX ст. черпає всю свою силу з найближчої до нього козацької легенди: «І налле живої козацької тієї крові...». Не випадково повоєнна українська творчість відкрила нам княжу добу – першоджерело

національної потуги. Це було тільки повне відслонення Міту.

Чудо чинення української крові або духового призначення до українського роду – таке часте явище в історії останніх віків України. Є це суто націоналістичне, українське, а не расове, романське чи інше, державне схоплення національної спільноти. Поняття роду є дуже вимовним для розуміння історичного росту української нації тому, що в ньому сильніше, ніж, наприклад, в найближчому до нього понятті походження чи понятті крові звучить ідеалістичний момент заповіту, традиції, покликання.

Своє покликання українська нація спирає, проте, на безпосередньому відчутті благословенства, яке спочиває на українській національній індивідуальності та заложеної в ній динаміки.

«ХМЕЛЬНИЧЧИНА ОЧИМА СУЧАСНИКІВ»

Епоха Хмельниччини заклала яскравий відбиток у народній свідомості українця. Чи то пак, русина, як тоді слід було себе звати. Однак, перш за все, слід розібратись, чим саме була ця епоха для тогочасного люду, і як бачили її сучасники, які сенси вносили у образи, які ми пов'язуємо з тими часами. На мою думку, найбільш правильне трактування цих подій це слово "революція". Саме революцію вчинив Богдан Хмельницький, однак значення цього слова слід прийняти не сучасне.

Роки совєцької влади, просякнутих історією про революцію 1917 р. дали зрозуміти нашому суспільству, що під словом "революція" розумілася лише соціальна революція, яка означає майже докорінний переворот і жорсткий розрив з минулим. Однак, явище революції 1648 р. було трактоване сучасниками як поворот до старих вольностей. Революція у тогочасному розумінні – відновлення старого порядку, який був пограниччю нечестивими можновладцями, така собі ре-еволюція, поворот до вихідної точки і розвиток суспільства у правильному руслі. Базовою і вихідною точкою у цьому випадку було питання вольностей війська Запорозького, його прав і вічних домагань свободи, розширення реєстру та інші вимоги.

Щоправда, сказати що революція 1648 р. була абсолютно позбавлена соціальних мотивів теж було б великою неправдою. Але питання революції було наріжним каменем, детермінуючим фактором – першочергово саме бажання повороту до старих порядків, старих прав і вольностей, які зневажив польський король, призвело до виступу козачої верстви зі зброєю в руках. Однак, були і інші сенси у виступі, якими наділяли ці події інші верстви суспільства.

Так, селяни бачили цю епоху через призму суспільних відносин підлеглості та кріпацтва, феодальних порядків, що досить серйозно гнітили тогочасний люд. Звідси, можна зробити висновок, що селянство перш за все виставляло на перший план соціальні мотиви у боротьбі. Майже усі селянські виступи, що передували Хмельниччині мали на меті саме скасування феодальних порядків, кріпосництва та інших виявів гніту. Однак, мали певне значення і релігійні фактори. Саме селянство і міщанство були оплотом православної традиції, на відміну від козаків,

хибні байки про набожність яких ходять дотепер. Слід сказати, що гніт релігійний селянами сприймався так само болісно, як і соціальний.

Щодо питання національності, нації та факторів патріотичного характеру у часи Хмельниччини, тут дещо складно визначитись. Однак, можна бути впевненим, що національна ідентичність українців (русинів) на той час ще була досить розмитою і слабо кристалізованою на фоні національної ідентичності поляків, у чому доля нашої нації схожа з литовцями, які так само відставали від поляків і так само ледве не розчинилися в їх нації та державі як субетнос.

Про національне у той час могли думати перш за все провідні верстви – верхівка козацтва, духовенство, що мали якийсь доступ до освіти, читали книги і плекали ідеал відновлення Руської держави. Багато у чому цей ідеал розробляли тогочасні ієрархи церкви – саме їх праці можна хоч якось назвати ідеологічним підґрунтям українського руху тих часів. Як зазначав історик Кирило Галушко, у той час нація як така складалася власне лише з людей, що осмислювали свою приналежність до неї – в основному верхівка суспільства.

Політичне питання правонаступництва Русі, про те, де все-таки її осіли спадкоємці у той час вирішувалось виключно на користь Києва, і Хмельницький нерідко підписувався як володар Руської землі і повсталого руського народу ватажок. Однак, на одній з європейських гравюр тієї епохи його титул звучить ще і як "ватажок повсталого українського народу". Багато у чому це може бути виявом проникнення простонародних елементів у офіційні кола – адже етнонім українці, назва "Україна" були виключно народними і неофіційними майже до 1782-го р., коли оформилось перше утворення, що включало в офіційну назву слово "Україна". Росію в Європі почали ототожнювати з Руссю вже за часів Петра I, а до того на усіх картах Руссю звалася в основному Галичина, адже саме Галицько-Волинське князівство в очах сучасників видавалось єдиним спадкоємцем Русі і саме Данилу Галицькому папа надсилав корону. Однак, власне у самій Московії себе ототожнювали саме з Київською Руссю – в основному через певну єдність етнонімів і

однакову віру. Навіть сам російський менталітет, що бачив провідну домінуючу роль держави у суспільному житті просто не міг сприйняти того факту, що Русь існує, але позбавлена державності. Для росіянина втрата держави дорівнює втраті етнічної і національної ідентичності, асиміляції.

Війна власне для поляків мала ледве не апокаліптичний характер. Зважаючи на високу набожність і католицьку свідомість поляків, слід сказати що у козаках вони бачили ледве не орди Гогів та Магогів, що за Біблією мали прийти перед Страшним судом аби нівечити світ. Такого раптового розгрому і шоку Польща не бачила мабуть до того часу вже дуже давно – особливо беручи до уваги польський гонор, який завжди вважав вітчизняне військо непереможним, отож приписував його переможцям ледве не потойбічне походження. Додавала перчинки ще і участь татар у цій війні, які так само бачились поляками нехристиями, а отже ледве не бісами. Так само соціальна ієрархія бачилась поляками перевернутою – холопи почали різати вельможних, брати владу в містах і містечках, вводити свої порядки. А для традиціоналістичного тогочасного світогляду означало крах усього – крах соціальної ієрархії. Окремо слід згадати матеріальні цінності і їх знецінення, жага козацько-селянської маси до помсти і руйнування ворожих міст була настільки сильною, що золото і срібло нерідко лежало полишене посеред розорених міст, і його ніхто не хотів підібрати. Це означає ще один важливий фактор, таку собі рису, що спричинила у поляків бачення ситуації як наступаючого Апокаліпсису.

Підсилювало ефект міжрелігійне протистояння – козаки нерідко палили костьоли, що для тогочасного поляка було варварством на межі демонічності. Католики так само жорстко протистояли усім еретикам і схизматикам, тому що ще задовго до подій усі єресі вважали інструментом диявола аби розколоти і знищити католицтво. Отож, картина для поляків мала доволі апокаліптичний характер – невідомо звідки прийшли холопи з невірними бусурманами, ріжуть гонор Польщі, нівелюють матеріальні і духовні цінності, борються з католицькою вірою, перемагають непереможне польське військо. Як тут не надати такій епосі ознак кінця світу?

Власне, ця війна і ця революція сповнена парадоксів. Перший часів Козаччини документ, що визначав Україну як окрему державу (Переяславський договір), яка здатна

сама порядкувати на своїх землях, призвів до абсолютної втрати державності і удару по українській ідентичності, культурі, українському типові православ'я. Союз з Московією не був вічний – це розумів і сам Хмельницький, однак нагла смерть не дала йому вчинити нового повороту у дипломатії.

Так само слід зазначити, що цей союз не був і перший – до нього на схожих умовах був заключений мир із Стамбулом. Та і власне саму війну Хмельницький не починав до того самого моменту, поки не заключив договір про співпрацю та мир із Кримом, заручившись військовою підтримкою татар.

Поворот України у бік Москви стався через те, що відчувалась гостра потреба в зовнішньополітичних і військових союзниках, а татари дуже часто зраджували і були абсолютно ненадійні. Власне для татар діяв принцип, за яким будь-яка війна між християнами є добром, оскільки вона ослаблює обидві сторони, і тому слід було почергово підтримувати то тих, то інших, аби не дати комусь встановити остаточну перевагу для перемоги у війні. Мав, звичайно, впливи і матеріальний фактор – війна була чудовим засобом для грабунку земель та взяття невільників, що було майже головною метою для рядових татарських воїнів, які навряд чи сильно були освічені у питаннях боротьби мусульманського та християнського світів.

Епоху Хмельниччини також слід характеризувати як час, коли починає формуватись нова українська еліта. Вже не абсолютно дворянська, але лицарська – служила. З вчорашніх писарів і ватажків козачих ватаг виростало нове військово-дипломатичне товариство, ціллію якого було визначення і боротьба за геополітичні пріоритети Русі. Місцями провідна верства вироджувалася, перетворювалася на олігархію, з легкістю змінювала національні інтереси на свої особисті. І багато у чому тріумф і поразка національного державотворення, чим безумовно і була Хмельниччина – є саме заслугою та виною провідної верстви нашого суспільства. Українці в своїх політичних колах спромоглися поєднати і дійсно демократичні традиції, і олігархат, і охлократичні елементи.

Таким чином, Хмельниччина залишила чималий відбиток у історії, культурі та свідомості нашого народу. Ми завдячуємо багато чим саме завдяки цій епосі, що подарувала нам свою освіту, свою державність, свою провідну верству суспільства.

© Ярослав БОЖКО

«КУРДИ І ВІЙНА В СИРІЇ»

Останнім часом війна в Сирії знову займає чільне місце в інформаційному сегменті світових новин, поступово витіснивши буремний українській Схід з перших сторінок авторитетних видань. Інформаційний вибух був спричинений *de facto* вступом Кремля у військовий конфлікт шляхом авіаударів по бойовикам ІДІЛ, але, як показує практика, удари наносяться по позиціям опозиції або зовсім мирних містах. Зовнішньополітична активність РФ залишила поза увагою наростаючий конфлікт інтересів з “курдського питання”, який активно обговорювали до цього.

Проте що ми знаємо про участь курдів в сирійському конфлікті? Обговорюючи Сирію серед воюючих сторін здебільшого виділяють: урядові війська, опозицію та ІДІЛ. Але бурхлива військово-політична активність курдів змушує світ знову звернути увагу на проблему державності даного етносу. Приводом для цього стала серія терактів, влаштованих курдами в Стамбулі, а також можливість об'єднання курдських районів на півночі Сирії з перспективою проголошення незалежності, що не на жарт перелякало Туреччину, котра вже тривалий час не визнає існування курдського народу.

Курди — це народ, що мешкає переважно в горах Тавр і Загрос в етно-географічній області Курдистан (південний схід Туреччини з містом Діярбакір, захід Ірану з містом Мешхед, північ Іраку з містами Мосул і Сулейманія, північний схід Сирії з містом Кобані), а також в Азербайджані, Вірменії та інших країнах. Курдська мова належить до північно-західної підгрупи іранських мов, індоєвропейської сім'ї мов. Курди переважно мусульмани-суніти, хоча в Ірані є і курди-шиїти. Курди не мають своєї державності, а в Туреччині вони піддаються дискримінації за мовною ознакою (турецька влада не визнає існування курдської мови і забороняє її

публічне вживання). Тривалий час курди Туреччини та Іраку вели збройну боротьбу за незалежність (в Туреччині — під проводом Абдули Оджалана). В Іраку режим Саддама Хусейна подекуди застосовував проти курдів політику геноциду (25 тис. курдів загинули внаслідок іракської хімічної атаки 1984 р., 1991 р. близько 1 млн. курдів були змушені залишити свої оселі). Проте іракським курдам вдалося вибороти широку автономію, а після скинення Хусейна вони відіграють активну роль у керівництві країною. У Туреччині курди займають важливі пости в уряді та мають великий вплив в бізнесі. Багато курдів, завдяки вдалому поселенню на сході країни зробили великі статки на контрабанді.

На початку війни в Сирії, урядові війська покинули велику частину території, заселену курдами. У результаті утвореного політичного вакууму, курди отримали певну автономію на цих територіях. Проте, вони не змогли об'єднати їх в єдине утворення. Курдські території виявились розділені на 3 анклави ісламістами і урядовими військами.

Курди живуть на стыке четырех ближневосточных государств

Кінець минулого року для курдів виявився серйозним іспитом на збереження автономії. Тяжкі бої за місто Кобані на пару з потужним наступом бойовиків ІДІЛ в провінції Хасака пророчили фатальні наслідки. Але курди засвідчили бажання зберегти автономії і змогли переломити ситуацію в Кобані вибивши бойовиків з міста. Звісно, не без допомоги авіації міжнародної коаліції. Перемога в Кобані стала початком вдалого наступу в провінції ель-Хасака.

Курдські загони самооборони — “Пешмерга” — за досить невеликий проміжок часу змогли звільнити втрачені території і навіть вийти за межі провінції. Наступ був продовжений і, як наслідок, бойовики були витиснені з північної частини провінції ер-Рака, що дало змогу об'єднати 2 курдських анклави. В результаті, курди стали як ніколи близькими до

приєднання всіх територій на півночі Сирії в єдине політичне утворення. Башар аль-Ассад офіційно погодився на надання автономії курдам, але чи потрібна автономія, коли є перспектива утворення власної держави?

Наступ в бік останнього анклаву питання часу. Перешкодою для нього може стати тільки несприятлива міжнародна обстановка. Також гальмом є істотна активність ісламістів поблизу міста ель-Хасака, де не вщухають активні бойові дії. Хоча бойовики ІДІЛ і зазнали значних поразок, але вони все ще зберігають свій вплив навколо курдських територій. Символічним є рейд в Кобані влаштований в протипагу наступу курдів на півночі провінції ер-Рака. Проте навіть за таких умов геополітична обстановка для отримання самостійності залишається як ніколи сприятливою.

Не слід забувати про широку автономію курдів на півночі Іраку. Падіння іракської влади може прискорити приєднання етнічних сирійських територій, що вже назріває за вдалого розвитку подій. Іракський Курдистан вже робив заяви з цього приводу. Зважаючи на ряд негативних тенденцій для іракської влади, можемо говорити про відсутність спротиву з боку Багдаду в цьому питанні. Захід також схильний до надання широкої автономії курдському населенню, бо вони непогано себе проявили в боротьбі проти ісламістів.

Єдиним противником надання автономії курдам буде Туреччина. Звісно, що вона не визнає курдське утворення і вже офіційно заявила про можливість інтервенції в Сирію з метою утворення зони безпеки – буферної зони, яка не має дозволити утворити курдську державу біля турецького кордону. Проте дані дії спровокували активізацію курдського підпілля на території самої Туреччини.

Гегемонію в збройному спротиві на території Туреччини зберігають комуністи,

котрі утворили Робітничу Партію Курдистану. Першою бойовою акцією РПК стало захоплення партизанськими загонами 15 серпня 1984 р. міста Ерух і з цього часу організація веде безперервну збройну боротьбу. Саме її члени влаштували останні теракти в турецьких містах, але як показали останні події – це був тільки початок. Після декількох місяців затишшя на південному-сході Туреччини знову вибухнуло інтенсивне збройне протистояння між курдськими загонами і урядовими військами. Поки що конфлікт перейшов в доволі в'ялий характер, але все це супроводжується загрозою вибуху потужного громадянського конфлікту, яким може скористатися ісламське підпілля, що має досить сильні зони впливу на території держави.

Незалежність або визнання в якості національної автономії – мета курдів, яку їм не вдається здійснити. Деякі курдські повстання в ХХ ст. прагнули до автономії всередині держави, інші відверто направляли свою діяльність до повної незалежності й створенню своєї національної держави Курдистан. Але курдського руху не вдалося домогтися своєї мети і навіть отримати будь-яких реальних поступок з боку уряду. В даний час курдське питання є одним з ключових при обговоренні подальшої євроінтеграції Туреччини. Європа вимагає більшої регіоналізації та автономізації курдів, а також дотримання їх прав відповідно до європейських стандартів.

Поява курдської держави може зав'язати новий клубок протиріч на Близькому Сході. З одного боку, це прискорить розпад сирійської держави з переводом конфлікту в інше русло, а з іншого – спровокує новий громадянський конфлікт на території Туреччини, що значно змінить геополітичну обстановку в регіоні. З огляду на це, можемо зробити висновок, що курдська карта в близькосхідній грі стає як ніколи актуальною.

© Ярослав ПРИХОДЬКО

«КОРАБЕЛЬ БЕЗ КАПІТАНА»

Більше тижня українські ЗМІ та соцмережі одна поперед одної тиражують заяву про складання Дмитром Ярошем повноважень голови "Правого Сектору". Отже, скажемо чесно, "Правий Сектор" як політична сила почав дрібнитися відразу після Майдану, оскільки був ситуативним об'єднанням конкуруючих націоналістичних організацій, які через свої амбіції не змогли пливати в море української політики на одному кораблі.

Спершу вийшов "Патріот України", який заснував батальйон, а нараз вже полк "Азов". Потім вийшли амбітні унсовці, організувавши свій батальйон під назвою "УНСО" (131-й розвідбат). Після цього ядром "Правого Сектору" залишилася організація "Тризуб" імені Степан Бандери, до якої ще з Майдану пристала частина правих активістів і громадських діячів. Структурно організація ділилася на політичну партію "Правий Сектор" та її силове крило "ДУК – ПС", яке активно брало і досі бере участь у війні на Сході. Керівником політичного крила був сам Дмитро Ярош, керівником силового – Андрій Стемціцький. Зауважимо, що останнього, крім націоналістів, ніхто не знає.

Після відходу "Патріота України" та "УНСО" в "Правому Секторі" точилися внутрішні конфлікти, суть яких полягала в баченні подальшої діяльності – продовження революції всіма можливими методами чи участь у війні та політичному житті держави. Сам провідник був прихильником останньої ідеї, через що серед радикальної частини "Правого Сектору" отримав глузливе прізвисько "напівпровідник". Фактично, це і стало причиною виходу Яроша з організації. Також не забуватимемо про те, що "Правий Сектор" є фактично політичною франшизою, і Ярош не мав ні авторитету ні впливу на багато осередків. Зважаючи на всі проблеми, конфлікт назрівав і було вирішено зробити конференцію всіх керівників проводу, осередків, запасних батальйонів.

Конференція відбулася, і зараз розглянемо фінальні заяви. Дмитро Ярош: *«Як провідник, я несу персональну відповідальність за все, що відбувається в організації і не збираюся перекладати її на інших. Саме тому я не можу бути "весільним генералом" в "Правому Секторі". Тому я змушений відповісти відмовою на пропозицію очолити запропонований конференцією Провід та*

складаю із себе повноваження Провідника НВР "Правий Сектор", залишаючись націоналістом, державником і революціонером».

Провід НВР "Правий Сектор" (уже без Яроша): *«Після проведення конференції окремі особи, керовані власними меркантильними інтересами, амбіціями і, можливо, зв'язками зі спецслужбами, зробили все, аби налаштувати Дмитра Яроша на невизнання рішень конференції й неприйняття революційної стратегії. Це коло осіб вже давно визрівало в рядах Руху, і, вдаючись до підлабузництва, інтриг, ширення пліток, намагалося впливати на його політику. Саме діяльність цих осіб призвела до такої ситуації, за якої Дмитро Ярош мусив скласти повноваження».*

Отже, бачимо основні меседжі "державництва" – саме так себе позиціонував экс-провідник, за що неодноразово був звинувачений у "зраді". "Національна революція", можна сказати, третій Майдан, чи, не дай Боже, збройний переворот – позиція нового проводу НВР "Правий Сектор". "Весільний генерал" – цим, мабуть, Ярош пояснює свою останню роль в організації, коли, йдучи на проводі в радикалів, мусив робити заяви, типу "чистимо зброю" та, можливо, запропоновану йому роль "англійської королеви", яка нічого не вирішує, швидше виконує декоративно-представницькі функції.

Можна із впевненістю сказати, що "Правий Сектор" більше не готується до виборів, бо рейтинг Яроша – це рейтинг "Правого Сектору". Тож, без свого провідника "Правий Сектор" позбавлений будь-яких електоральних можливостей, які й без того були, чесно кажучи, не дуже. Чи наважиться новий революційний "Правий Сектор" на революцію зараз, чи зароблятиме симпатії та боротиметься з режимом акціями прямої дії, скоро побачимо. З впевненістю можу скати одне: "Правий Сектор" чекають великі проблеми, оскільки Ярош, єдиний, хто витягав їх після їхніх витівок. Тепер без підтримки экс-провідника будь-яка акція прямої дії чи кримінал, типу подій в Мукачевому, обернуться переслідуванням або закриттям усієї організації, як терористичної. І суспільство це схвалить, на жаль...

© Михайло ВЕРХОВИНСЬКИЙ

«ПОВАЖНИЙ ПАН»

Два висотні житлові будинки підпирають осіннє небо на березі Дніпра. Не дають йому впасти на мокру землю. В цей день хмари плывуть низько, чіпаючись за верхівки хмарочосів житлового масиву Перемога. З високо піднятою головою рахую поверхи: «Двадцять п'ять, двадцять шість, двадцять сім...».

І хто то там, на найвищому поверсі? Хто цей сміливець, що визирає з балкону технічного двадцять восьмого поверху? Хто він? Екстремал? Працівник підрозділу Міністерства з надзвичайних ситуацій? Ні...

Придивляюся уважно і впізнаю відомого краєзнавця, фотокореспондента, фотографа-митця, колекціонера і за сумісництвом підприємця Павла Павловича Маменка. Одним словом – поважного пана.

Нема, у місті та його околицях жодної хоч трохи припіднятої місцини, з якої наш герой не зняв би панорами. З найменшого горбика в місті та його околицях у Павла Павловича є панорама. А про фото й говорити зайве. Є об'єкт – значить цей об'єкт є і в профіль, і анфас, і з висоти пташиного польоту. Градусів на транспортирі в декілька разів менше, ніж кутів, з яких знято жертву його фотографування.

Ото там, на двадцять восьмому поверсі хмарочоса, причаївшись на балконі, зі своїм великим чорним фотографічним апаратом пильнує горизонт. Рахує межі кадрів, чекає свого часу. І ось ця мить. У щілину між хмарами сонце опускає на землю промені. Ті промені ковзають дахами будинків, кронами дерев, дорогами, автівкам, по перехожим. На якусь мить вони заливають все світлом.

Павло Павлович – король тієї миті. З реакцією степового орла він пильно дивиться в окуляр фотоапарата й натискає на кнопку механізму. Фото, фото, ще одне фото...

Великого фотомайстра видно по птахам, котрі вилітають з об'єктива. Багацько людей вважаючи себе майстрами, ходять по місту, клацають на різні боки фотографічними

апаратиками, а з об'єктива – горобець або максимум синичка.

Ну яка порядна птаха може вилетіти з їхньої мильнички завбільшки з кілька сірникових коробків при бездумному натисканні на механізм. А Павло Павлович як натисне на кнопку свого великого чорного фотоапарата, то мінімум згряя ворон злітає до неба. Великий майстер – велика згряя птахів пристойного розміру.

І ото нафотографує і сидить ночами, складає будинок до будиночка, вимальовуючи панорами на своєму великому комп'ютері. Порівнює з панорамами минулих років, систематизує. Потім береться за створення глобусів. Є місто, то є і його глобус.

Вже переходить до сіл та хуторів. Правда, від його глобусів і незручність є. Раніше на хуторі кум з кумою жили на різних кінцях вулиці, а тепер – у різних півкулях. Все-таки через греблю було ближче, ніж по меридіану через екватор.

Зоставивши в спокої глобуси, переходить до

портретів. Нема на світі діти кращої за “фотошоп”. Є зайва вага? Так вже її й нема. Нема ваги? Так ось вона уже і є. Ніякі бальзами не покращать ваше волосся так, як Павло Павлович у “фотошопі”. За хвилину лисий парубок стає кучерявим, а у дівки з короткою стрижкою виростає коса до пояса.

Коли ж Павло Павлович втомлюється,

то йде перераховувати цеглу й кахлі в колекції на другому поверсі. Гордість, а не колекція.

Незабаром настане той час, що не тільки в будинку місця бракуватиме, а й авто доведеться тримати на вулиці. Гараж вже й так переповнений знахідками.

Що не експонат – то історія. Історія весела або курйозна, пригодницька або трудова. Цю цеглину він витяг з фундаменту будинку по вулиці Красній, хоч би він не впав. А ось цю з великими літерами “ГВ” знайшов у Рубанівській церкві. На кожній цеглині свої позначки і їхній зміст. Павло Павлович цей зміст розшифровує, все про те знає.

Ніякі труднощі не лякають його. Він може проскакати на своєму рудому конику не одну сотню кілометрів, щоб пізнати нове в краєзнавстві і знайти щось для своєї колекції.

Якось їхали через село Вербівське, а на узбіччі купа цегли, немаленька. Ви думаєте ми її минули? Ні в якому разі! Приділив максимум уваги майже кожній цеглині. Ото селяни здивувались наступного дня зранку. В них було одне питання: «Як це так? Купа цегли лежить не на своєму місці, а поруч? Яка її сила переклала?». А та сила – Павло Павлович і його товариш Микола Петрович.

Ото вам все це не просто так, а через працю. А ще в Павла Павловича є така двозуба на держачку шкрябалка. Як шкрябне нею, то й вилазить шматочок кахлі сторічної давнини з землі. А як пощастить, то й на багато старшої.

Завантажив знахідками весь другий поверх і гараж, мріє про музей.

В недалекому майбутньому так і буде. Одного дня розріже з друзями ножицями жовто-блакитну стрічку, відкриє двері та зробить крок до свого музею.

А відвідувачі побіжать до експонатів, будуть дивуватися, фотографувати, просити автограф, ставити запитання винуватцю цієї події.

- Павле Павловичу, ця цегла із Суботова?
- Так, пане. Це цегла із маєтку Хмельницького.
- Павле Павловичу, а це та сама пальчатка?
- Так. Та сама.
- Пане Павло, а що за кахлі тут під склом?

Павла Павловича хлібом не годуй, а запитай про кахлі. Він в оточенні молоді розповідає про історію їх виробництва.

Про краєзнавчі подорожі, в яких знаходив експонати і про пригоди під час тих подорожей. Розкладає по відкритим від подиву ротам свої знання. В кутку кімнати великий стіл, багатий на фрукти й соки. Гостинна Лариса Іванівна пригощає гостей, щось розповідає як повноцінний співавтор події.

А до музею шановні гості все підходять і підходять. Студенти в захваті, затамовують подих, і чутно, як б'ються їхні молоді серця.

- Дивіться, професор Юрій Мицик!
- Невже?
- Так, це він, учений першої величини.
- А то хто, з юнацькою осанкою крокує?
- То геолог і письменник Юрій Демидович Шковира, автор "Нової Енеїди".
- Погляньте! Там в сусіднім залі Микола Петрович Чабан!
- Ні, не він.
- Як не він? Такого великого портфеля немає ні в кого у Січеславі. Точно він. Я його майже кожного тижня по телевізору бачу.

У дверях музею – художник Чайка з картиною в руках і Старостін з колекцією старих поштівок.

А далі – письменники, художники, скульптори, фотографії, актори та інші поважні гості стоять у черзі, щоб зайти до музею.

І тільки один студент помітив людину, що в кутку біля підвіконня робила нотатки в блокноті.

- Хто той пан? – запитав він товариша.
- Говорять, що колись був колгоспним агрономом.
- І що він пише?
- Не знаю? Можливо, щось про винуватця сьогоднішньої події...

P.S. Присвячую Павлові Павловичу Маменку, котрого я маю честь знати та інколи спілкуватись.

© Юрко ФОМЕНКО

РЕДАКЦІЯ
Головний редактор - Денис Ковальов
Заступник головного редактора - Сашко Лисаревський
Відповідальний секретар редакції - Настуся Кузнецова
Технічний редактор - Роман Осадчук
Консультанти - Юрко Якуба та Людмила Тромовик
Усі ваші відгуки та пропозиції надсилайте нам на електронну поштову скриньку:

м. Січеслав / SichovykInfo@ukr.net / sichovyk.com.ua

